

Notitie afweging ontsluiting OZG ten behoeve gemotoriseerd verkeer

Datum: 21 juni 2013

1. Inleiding

In deze notitie vindt de verkeerskundige toetsing plaats van de onderscheiden ontsluitingspunten (varianten) van het OZG.

Als eerste worden de criteria waaraan wordt getoetst toegelicht. Vervolgens vindt de feitelijke toetsing plaats en ten slotte wordt een verkeerskundige voorkeur uitgesproken.

2. Criteria

Bij de verkeerskundige aspecten gaat het enerzijds om de vraag of de locatie goede verkeerskundige mogelijkheden biedt op het gebied van ontsluiting, verkeersafwikkeling. Anderzijds gaat het ook om verkeerstechnische inpassingsmogelijkheden (vormgeving en inrichting).

Specifieke criteria zijn:

- **Goede verkeersafwikkeling autoverkeer**
Hierbij gaat het om het afwikkelingsniveau dat aan de automobilist wordt geboden. Bestaat de kans op wachtrijen en wordt het hoger liggende wegennet vlot bereikt?
- **Goede bereikbaarheid auto, openbaar vervoer en fiets**
Enerzijds is hier van belang in hoeverre de auto en het openbaar vervoer de locatie kan bereiken met een lage omrijfactor. Daarnaast is van belang dat ook de fietser op vlotte wijze de locatie kan bereiken. Omdat de keuze van de ontsluitingslocatie uitsluitend die voor gemotoriseerd verkeer betreft, is dit laatste aspect in de afweging buiten beschouwing gelaten.
Van belang in dit verband is ook de bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten (ambulance). Door deze diensten wordt over het algemeen de voorkeur gegeven aan een T-aansluiting boven een rotonde.
- **Korte herkenbare route naar hoofdwegennet (gebiedsontsluitingswegen)**
Er is sprake van de komst van verkeer dat onbekend is met de route van en naar het ziekenhuis; een logische en korte route die door de vormgeving en bewegwijzering herkenbaar is, is daarom van belang.
- **Goede verkeerstechnische vormgeving**
Aansluitend op het voorgaande criterium dient de vormgeving daarmee zodanig in overeenstemming te zijn dat de locatie fysiek gezien goed te bereiken is (grootte van de boogstralen, breedte van de weg e.d.).
- **Voldoen aan uitgangspunten van Duurzaam Veilig**
Bij het criterium van Duurzaam Veilig gaat het erom in hoeverre de routes naar de locatie kunnen voldoen aan de aanbevelingen vanuit Duurzaam Veilig. In hoofdlijnen gesproken, is de vorm van de verbinding naar de locatie in overeenstemming met de functie van de weg. Dat wil zeggen dat het ziekenhuis direct dient aan te sluiten op een gebiedsontsluitingsweg. Het belangrijkste criterium voor een gebiedsontsluitingsweg is dat er geen directe toegang is vanaf de weg tot percelen en parkeerplaatsen. Ook de wijze waarop langzaam verkeer de route moet kruisen, verdient bijzondere aandacht.

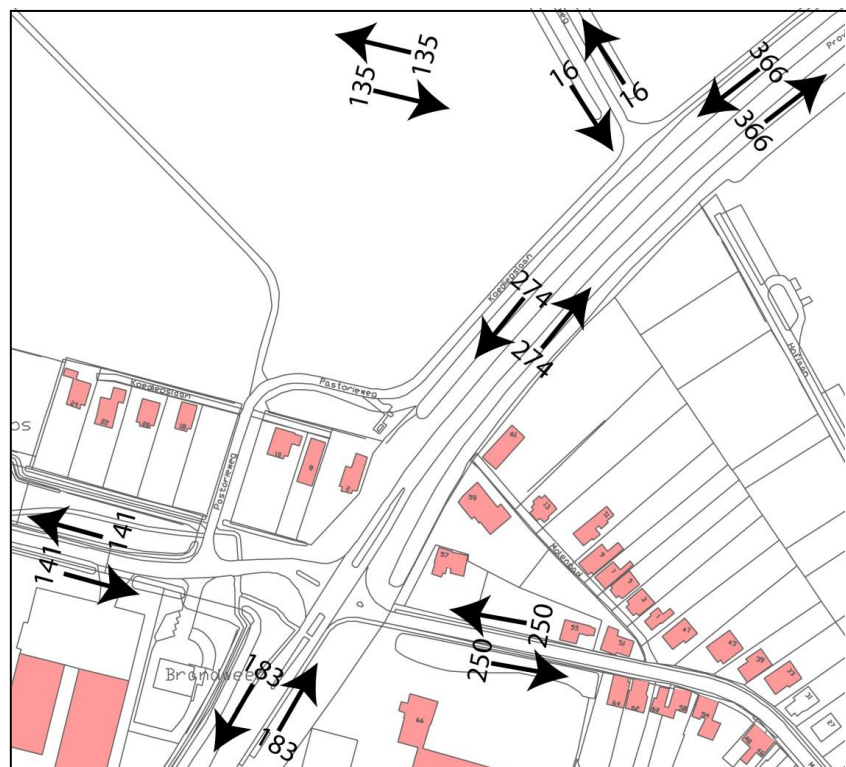
In de afweging is sprake van T-aansluitingen en rotondes. In zijn algemeenheid is een enkelstrooks rotonde veiliger dan de overige kruispuntsvormen in gebiedsontsluitingswegen. Hierbij moet echter worden bedacht dat op de te realiseren aansluiting of rotonde geen langzaam verkeer aanwezig is, terwijl de besparing aan letselongevallen voornamelijk betrekking heeft op langzaam verkeer. Daarom wordt verkeersveiligheid in deze afweging als neutraal beoordeeld.

- **Aanleg infrastructuur**

In hoeverre dienen extra infrastructurele maatregelen of aanpassingen te geschieden en in hoeverre dient grond te worden aangekocht.

- **Milieu**

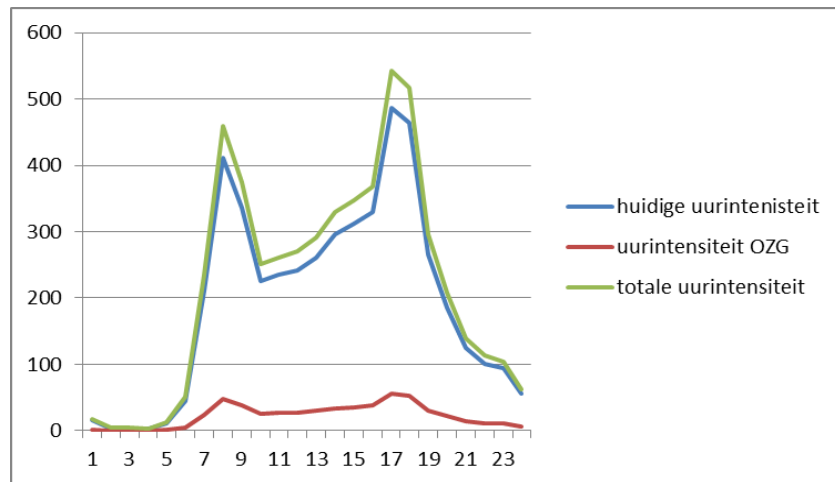
De realisatie van het ziekenhuis zorgt voor een toename van geluid van langs de ontsluitingsroute gelegen woningen. Uitgaande van een ziekenhuis van deze omvang worden op basis van CROW-publicatie 317 - "Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie" ongeveer 2.700 ritten per etmaal gegenereerd. Naar verwachting verdeelt het verkeer (huidige situatie + OZG) zich tijdens het spitsuur als volgt.

Verkeersintensiteit kruispunt Oude Rijksweg/Zwaagsterweg na realisatie OZG (spitsuur)

In de volgende afbeelding is de verdeling van het verkeer over het etmaal weergegeven op de Oude Rijksweg tussen de nieuwe aansluiting van het OZG en het kruispunt met de Zwaagsterweg/Molenstraat,

uitgesplitst naar verkeerintensiteit van de huidige situatie, verkeer ten gevolge van de komst van het OZG en het totaal.

3. Ontsluitingslocaties

In de volgende paragraaf worden de locaties getoetst aan de in paragraaf 2 genoemde criteria. Hierbij wordt regelmatig de aansluiting met de A7 genoemd als het gaat om de toetsing van de bereikbaarheid van het OZG. Ondanks het feit dat het hier om een ziekenhuis gaat met een regionale uitstraling blijft de A7 door de bestaande wegenstructuur en het beoogde verzorgingsgebied een zeer belangrijke route. Aan de zuidzijde van Scheemda beperkt de wegenstructuur zich voornamelijk tot wegen met een beperkte verkeerskundige functie en een beperkt verzorgingsgebied. De hoeveelheid verkeer die van deze zijde komt, zal zeer gering zijn, naar verwachting maximaal 20%. Het meeste verkeer zal gebruikmaken van de Oude Rijksweg in de richting van de A7.

3.1 Variant 1 Pastorieweg

De locatie ter hoogte van de Pastorieweg kan op twee manieren worden vormgegeven: door middel van de T-aansluiting of door middel van een rotonde.

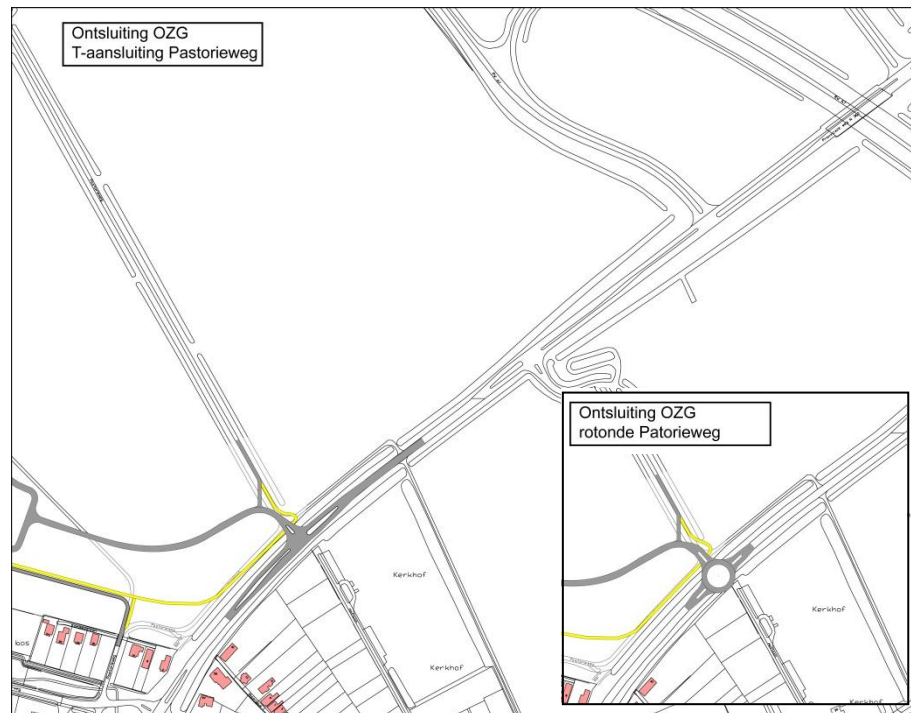
TOETSING

De locatie kent geen problemen als het gaat om verkeersafwikkeling. Berekend is dat noch bij het toepassen van een rotonde noch bij het toepassen van een T-aansluiting in de spits filevorming optreedt.

De aansluiting zorgt voor een goede bereikbaarheid en een herkenbare route van het autoverkeer en het openbaar vervoer. Via de nieuwe korte verbindingsweg vanaf het ziekenhuis worden de hogere categorie wegen, de Oude Rijksweg en de A7 vlot bereikt.

De vormgeving van de Oude Rijksweg ter hoogte van de Pastorieweg sluit aan bij de functie van de weg, een gebiedsontsluitingsweg. Wel zullen, afhankelijk van de gekozen aansluitingsvorm, bomen langs de Oude Rijksweg moeten worden gekapt om een goede verkeerstechnische vormgeving te bewerkstelligen.

De voorkeur voor de aansluitingsvorm op de Oude Rijksweg gaat wat de hulpverleningsdiensten betreft uit naar een T-aansluiting.

De nieuwe ontsluitingsweg en de Oude Rijksweg daar ter plaatse zijn gebiedsontsluitingswegen. Deze (huidige) functie van beide wegen sluit goed aan bij de beoogde functie als ontsluitingsroute voor het ziekenhuis.

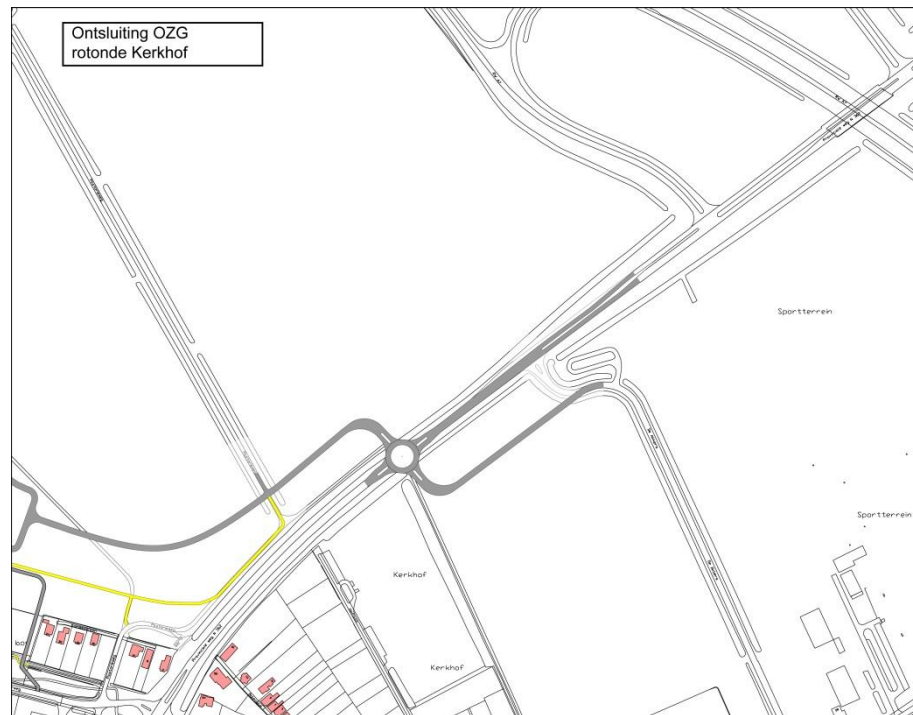
De fietsers op de Pastorieweg kruisen de nieuwe verbindingsweg ter hoogte van de verkeersgeleider in de rotonde of T-splitsing, de meest veilige wijze om een dergelijke weg te kruisen. Deze locatie is daarmee in overeenstemming met het principe van duurzaam veilig.

Infrastructurele maatregelen en aanpassingen bestaan voornamelijk uit het aanleggen van een verbindingsweg en het aansluiten van deze verbindingsweg op de Oude Rijksweg. De verbindingsweg kan geheel worden gerealiseerd op grond van het OZG en de gemeente.

Indien de aansluiting ter hoogte van de Pastorieweg wordt gerealiseerd, betekent dit dat door de toename van het verkeer op de Oude Rijksweg er sprake zou kunnen zijn van reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder voor de woningen in de nabijheid van de te realiseren aansluiting (bij toepassing van een T-aansluiting). De verwachting is echter dat de toename van het verkeer niet zo hoog is dat een toename van de geluidsbelasting van 1,5 dB (afgerond 2 dB) wordt verwacht. Dit betekent dat er sprake is van een toename van geluid onder de wettelijke normering.

3.2 Variant 2 Kerkhof

De aansluiting ter hoogte van het Kerkhof kan in principe eveneens op twee manieren worden vormgegeven: door middel van een kruispunt of door middel van een rotonde. Om te voorkomen dat op de Oude Rijksweg te veel aansluitingen/kruispunten ontstaan, wordt de aansluiting met De Akkers verschoven in zuidelijke richting.

TOETSING

De hoeveelheid verkeer die gebruikmaakt van de Akkers is zeer gering. Daardoor kent deze variant geen problemen wat betreft de verkeersafwikkeling. Noch bij het toepassen van een rotonde noch bij het toepassen van een regulier kruispunt zal in de spits filevorming optreden. Voor deze locatie geldt een voorkeur voor een rotonde om het wegvak tussen de rotonde met de toe- en afrit naar de A7 en de rotonde naar het ziekenhuis zo groot mogelijk te houden en daardoor ruimte te bieden voor een goede bewegwijzering.

De aansluiting zorgt voor een goede bereikbaarheid en een herkenbare route van het autoverkeer en het openbaar vervoer. Via een relatief korte verbindingsweg vanaf het ziekenhuis worden de hogere categorie wegen, de Oude Rijksweg en de A7 vlot bereikt. Het autoverkeer, het openbaar vervoer en de hulpverleningsdiensten vanuit het zuiden moeten echter iets verder rijden dan in variant 1.

De vormgeving van de Oude Rijksweg ter hoogte van het Kerkhof sluit aan bij de functie van de weg, een gebiedsontsluitingsweg. Wel zullen enige bomen langs de Oude Rijksweg moeten worden gekapt om een goede verkeers-technische vormgeving te bewerkstelligen.

De nieuwe ontsluitingsweg en de Oude Rijksweg zijn gebiedsontsluitingswegen. Deze (huidige) functie van beide wegen sluit goed aan bij de beoogde functie als ontsluitingsroute voor het ziekenhuis.

De fietsers op de Pastorieweg kruisen de nieuwe verbindingsweg ter hoogte van de aansluiting van de Pastorieweg op deze nieuwe verbindingsweg naar het ziekenhuis. Het verdient aanbeveling om in de verbindingsweg ter hoogte van deze aansluiting middengeleiders toe te passen. In dat geval is deze locatie in overeenstemming met het principe van duurzaam veilig.

Infrastructurele maatregelen en aanpassingen bestaan uit het aanleggen van een langere verbindingsweg en het aansluiten van deze verbindingsweg op de Oude Rijksweg. Daarnaast dient aansluiting met De Akkers te vervallen en dient deze weg te worden doorgetrokken en aangesloten op de rotonde nabij het kerkhof. Om deze variant te realiseren, zullen extra gronden moeten worden aangekocht.

De aansluiting ter hoogte van het kerkhof valt binnen het kader van de Wet geluidhinder niet onder reconstructie.

3.3 Variant 3 De Akkers

De aansluiting ter hoogte van De Akkers kan in principe eveneens op twee manieren worden vormgegeven: door middel van een kruispunt of door middel van een rotonde.

TOETSING

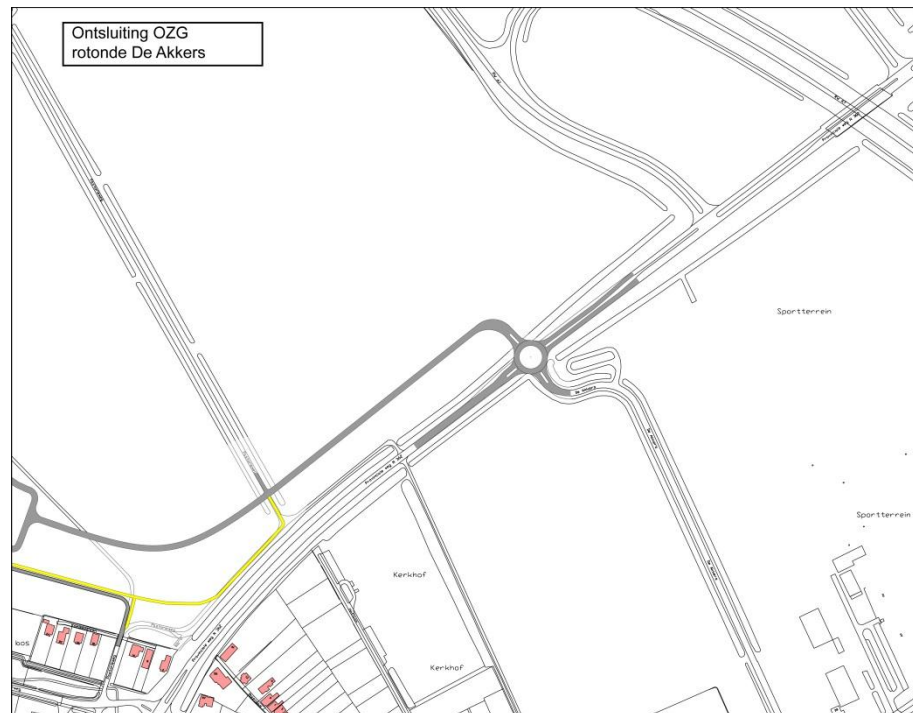
De hoeveelheid verkeer die gebruikmaakt van De Akkers is zeer gering. Daardoor kent het kruispunt geen problemen wat betreft de verkeersafwikkeling. Noch bij het toepassen van een rotonde noch bij het toepassen van een regulier kruispunt zal in de spits filevorming optreden. Voor deze locatie geldt een voorkeur voor een rotonde om het wegvak tussen de rotonde met de toegen afrit naar de A7 en de rotonde naar het ziekenhuis zo groot mogelijk te houden.

De route zorgt voor een goede bereikbaarheid van het autoverkeer. Via een lange verbindingsweg vanaf het ziekenhuis worden de hogere categorie wegen, de Oude Rijksweg en de A7 bereikt. De herkenbaarheid van de route vanuit zuidelijke richting vermindert hiermee (je rijdt eerst voorbij het ziekenhuis en keert dan terug).

De lengte van de route neemt toe. Het autoverkeer, het openbaar vervoer en de hulpverleningsdiensten vanuit het zuiden moeten verder rijden dan in variant 1 en 2.

De vormgeving van de Oude Rijksweg ter hoogte van De Akkers sluit aan bij de functie van de weg, een gebiedsontsluitingsweg.

De afstand tussen de ontsluiting en de aansluiting met de A7 is echter te klein. De mogelijkheden om een goede bewegwijzering te plaatsen, worden ernstig beperkt. Daarnaast ontstaan drie rotondes op korte afstand van elkaar hetgeen het rijcomfort niet ten goede komt.

De nieuwe ontsluitingsweg en Oude Rijksweg zijn gebiedsontsluitingswegen. Deze (huidige) functie van beide wegen sluit goed aan bij de beoogde functie als ontsluitingsroute voor het ziekenhuis.

De fietsers op de Pastorieweg kruisen de nieuwe verbindingsweg ter hoogte van de aansluiting van de Pastorieweg op deze nieuwe verbindingsweg naar het ziekenhuis. Het verdient aanbeveling om in de verbindingsweg ter hoogte van deze aansluiting middengeleiders toe te passen. In dat geval is deze locatie in overeenstemming met het principe van duurzaam veilig.

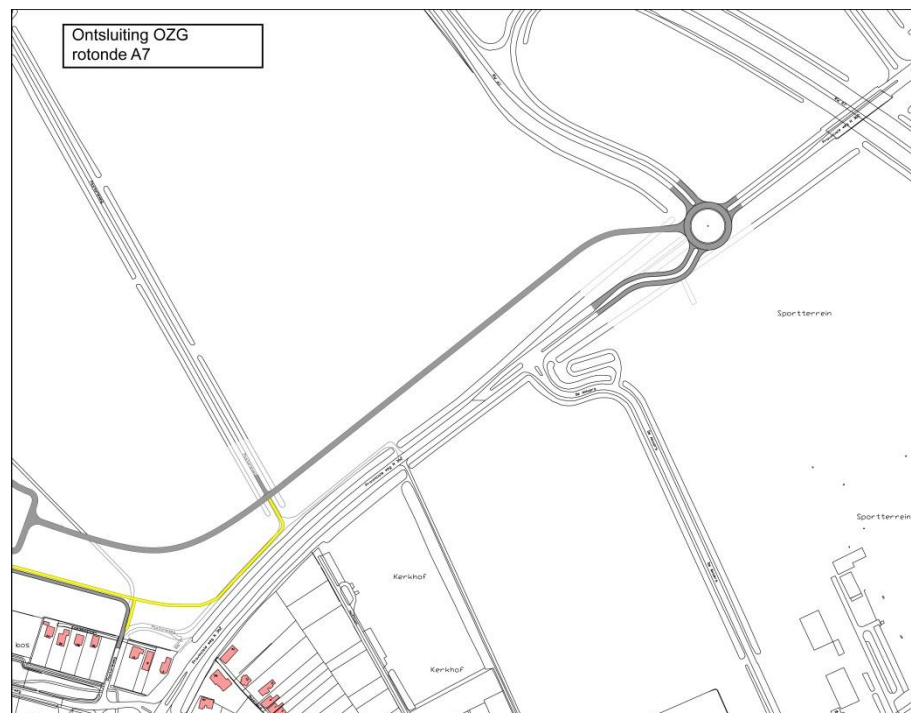
Infrastructurele maatregelen en aanpassingen bestaan uit het aanleggen van een lange verbindingsweg en het aansluiten van deze verbindingsweg op de Oude Rijksweg. Daarnaast dient de aansluiting met De Akkers tot een rotonde te worden gereconstrueerd.

Om deze variant te realiseren, zullen extra gronden moeten worden aangekocht.

De aansluiting ter hoogte van De Akkers valt binnen het kader van de Wet geluidhinder, niet onder reconstructie.

3.4 Variant 4 A7

Rijkswaterstaat en provincie Groningen zijn voornemens om de aansluitingen van de toe- en afritten van de A7 op de Oude Rijksweg te reconstrueren tot rotondes. Bekeken is in hoeverre de zuidelijke rotonde kan worden voorzien van een extra aansluiting ten behoeve van het ziekenhuis.

TOETSING

De hoeveelheid verkeer die gebruikmaakt van de toe- en afrit, de Oude Rijksweg en de nieuwe verbindingsweg is zodanig dat naar verwachting de rotonde geen problemen geeft wat betreft de verkeersafwikkeling.

De route zorgt voor een matige bereikbaarheid van het autoverkeer. Via een zeer lange verbindingsweg vanaf het ziekenhuis worden de hogere categorie wegen, de Oude Rijksweg en de A7 bereikt. Daarbij verdient de bewegwijzering extra aandacht vanwege de gecompliceerdheid van de rotonde.

De herkenbaarheid van de route vanuit zuidelijke richting neemt daarmee verder af ten opzichte van de andere varianten.

Het autoverkeer, het openbaar vervoer en de hulpverleningsdiensten vanuit het zuiden moeten aanzienlijk verder rijden dan in de andere varianten.

De vormgeving van de Oude Rijksweg ter hoogte van aansluiting met de A7 sluit aan bij de functie van de weg, een gebiedsontsluitingsweg.

De vormgeving van de rotonde is echter maatwerk. Om alle takken van de rotonde goed aan te laten sluiten, is een groter formaat rotonde nodig. Daarnaast dient de Oude Rijksweg te worden uitgebogen. Omdat de aansluiting enige meters boven maaiveld ligt, zal in verhouding tot de andere locaties veel grondverzet moeten plaatsvinden.

Om deze variant te realiseren, zullen extra gronden moeten worden aangekocht.

De nieuwe ontsluitingsweg en de Oude Rijksweg zijn gebiedsontsluitingswegen. Deze (huidige) functie van beide wegen sluit goed aan bij de beoogde functie als ontsluitingsroute voor het ziekenhuis. Wel is het minder gewenst om een lokale ontsluiting van een perceel rechtstreeks aan te laten sluiten op een aansluiting van een autosnelweg.

De fietsers op de Pastorieweg kruisen de nieuwe verbindingsweg ter hoogte van de aansluiting van de Pastorieweg op deze nieuwe verbindingsweg naar het ziekenhuis. Het verdient aanbeveling om in de verbindingsweg ter hoogte van deze aansluiting middengeleiders toe te passen. In dat geval is deze locatie in overeenstemming met het principe van duurzaam veilig.

Infrastructurele maatregelen en aanpassingen bestaan uit het aanleggen van een lange verbindingsweg en het aansluiten van deze verbindingsweg op de Oude Rijksweg. Hierbij wordt opgemerkt dat de totale hoeveelheid verkeer op de verbindingsweg naar het OZG en de Oude Rijksweg niet zodanig hoog is dat de aanleg van een parallel aan de Oude Rijksweg gelegen route nodig is.

De aansluiting ter hoogte van de A7 valt binnen het kader van de Wet geluidhinder niet onder reconstructie.

4. Afweging

In de vorige paragraaf is per criterium aangegeven welke voor- en nadelen de verschillende locaties hebben. In de navolgende tabel is aangegeven hoe de verschillende locaties scoren ten aanzien van de criteria. In de tabel is telkens aangegeven hoe de betreffende locatie per criterium scoort ten opzichte van de andere locaties.

criterium\Locatie	1 T-aansl.	1 rotonde	2 rotonde	3 rotonde	4 rotonde
verkeersafwikkeling	++	+	+	+	□
bereikbaarheid auto	++	++	+	□	-
herkenbaarheid	++	++	+	□	-
technische vormgeving	+	++	++	□	-
duurzaam veilig	+	++	□	□	□
aanpassingsmogelijkheden	++	++	-	□	--
milieu (geluid)	□	+	++	++	++

++ zeer goed + goed □ redelijk - matig -- slecht

De verkeersafwikkeling is over het algemeen goed. Alleen bij variant 4 kunnen de wachttijden ten gevolge van de grotere verkeersstromen wat meer oplopen. Wat betreft de hulpverleningsdiensten verdient variant 1 voorzien van een T-aansluiting de voorkeur.

De bereikbaarheid van de auto uit noordelijke richting is in alle varianten min of meer gelijk, verkeer uit zuidelijke richting wordt echter geconfronteerd met een steeds grotere omrijfactor bij respectievelijk varianten 2, 3 en 4.

Met name de herkenbaarheid van de route van variant 4 is matig. De confrontatie van een toe- en afrit naar de A7 sluit niet aan bij de entreeroute naar een ziekenhuis. Daarnaast is de omrijfactor voor auto, ambulance en openbaarvervoer uit het zuiden groot.

Door de moeilijk in te passen bewegwijzering (variant 3) en de bijzondere vorm van de rotonde (variant 4) scoren deze varianten op het gebied van verkeerstechnische vormgeving minder goed.

Alle varianten zijn duurzaam veilig of als zodanig aan te passen.

De akoestische situatie scoort bij variant 2, 3 en 4 het beste.

De varianten 2, 3 en 4 vergen in toenemende mate grondaankoop, verkeers-technische aanpassingen en grondverzet. Alleen variant 1 kan worden gerealiseerd binnen het huidige terrein van het OZG.

Uit de tabel valt af te leiden dat op basis van verkeerskundige argumenten variant 1 (beide aansluitvormen) het beste scoort. De akoestische situatie scoort op deze locatie (T-aansluiting) weliswaar het minst goed maar blijft binnen de wettelijke normen. Daar staat tegenover dat wat betreft de hulpverlenings-diensten deze variant het beste scoort.